

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BIELSKU PODLASKIM
za rok 2020

Marzec 2021

WSTĘP

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim (zwany dalej Ośrodkiem) jest jednostką organizacyjną Gminy Bielsk Podlaski. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Zarządzenia Nr 5/90 Wójta Gminy Bielsk Podlaski z dnia 22 czerwca 1990r w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Bielsk Podlaski Nr XXVI/127/05 z dnia 30.03.2005 r. z późn. zm., Zarządzenia Nr3/12 z 02 maja 2012 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz aktów prawnych wydanych przez Radę Gminy, Zarząd Gminy, Wójta Gminy Bielsk Podlaski i Kierownika Ośrodka.

GOPS w Bielsku Podlaskim w okresie sprawozdawczym realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z poniższych ustaw i rozporządzeń:

Ośrodek realizuje zadania wynikające bezpośrednio z ustaw z dnia:

- 1) 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz.1876 z późn.zm.),
- 2) 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz.111 z późn. zm.),
- 3) 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz.808 z późn. zm),
- 4) 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz.713 z późn. zm.),
- 5) 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz.426 z późn. zm.),
- 6) 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz.1398 z późn. zm.),
- 7) 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.),
- 8) 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 38 z późn.zm),
- 9) 29 stycznia 2004 r. o prawie zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz.1843 z późn. zm),
- 10) 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2021 r., poz.291 z późn.zm.),
- 11) 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz.266 z późn. zm.),
- 12) 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz.219),
- 13) 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r, poz. 821 z późn. zm.),
- 14) 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2020 r., poz. 1348 z późn. zm.),
- 15) 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r., poz. 1297 z późn. zm.)
- 16) 11 lutego 2016 r o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz.2407 z późn. zm.),
- 17) 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2020 r., poz.1329z późn. zm.)
- 18) uchwała nr 80 rady ministrów z dnia 30 maja 2018 r w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry Start”
- 19) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U.2020r. poz.1219 ze zm.)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim w 2020 roku zadania z pomocy społecznej realizował poprzez:

- systemowe i kompleksowe udzielanie wsparcia i pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, której nie są w stanie samodzielnie pokonać,
- podejmowanie zadań zmierzających do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
-

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

1. osoby zainteresowanej,
2. jej przedstawiciela ustawowego,
3. innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu, po uzyskaniu zgody osoby, której wsparcie ma być udzielone.

I. BUDŻET ORAZ STRUKTURA WSZYSTKICH WYDATKÓW W PODZIALE NA ZADANIA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim w roku budżetowym 2020 na realizację zadań zleconych i własnych wydatkował łączną kwotę: 9.629.408,98 z czego:

- Ze środków budżetu gminy: 1.019.234,24 zł
- Ze środków budżetu państwa: 8.610.174,74 zł

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań przedstawia zestawienie poniżej.

Tabela nr 1. Struktura wszystkich wydatków GOPS w 2020 roku w podziale na zadania

Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy [PLN]	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych [PLN]
85202 Domy Pomocy Społecznej	259.434,12	0,00
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	998,49	0,00
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej.	0,00	11.387,62

85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	32.371,44	300.574,80
85216 Zasiłki stałe	0,00	136.120,68
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej	360.676,66	91.766,66
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	237.257,59	61.500,00
85230 Pomoc w zakresie dożywiania.	60.000,00	221.200,00
85295 Pozostała działalność (Klub Senior +)	12.625,91	
85501 Świadczenia wychowawcze.	0,00	5.855.839,20
85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.	0	1.691.982,34
85503 Karta Dużej Rodziny.	0,00	340,01
85504 Wspieranie rodziny. Rodzina - (300+, Asystent, Rodziny zastępcze)	55.870,03	219.050,00
85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów		20.413,43
RAZEM	1.019.234,24	8.610.174,74

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z danymi zawartymi w tabeli wynika, że zwiększeniu uległ łączny budżet GOPS w stosunku do roku 2019 i dotyczy on wydatków ze środków budżetu państwa. W 2019 roku wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych wynosiły 7.514.095,07 natomiast w 2020 roku jest to kwota 8.610.174,74 zł co wynika w większości ze zmian dotyczących przyznawania świadczeń wychowawczych (500+) bez kryterium dochodowego. Poniesione wydatki zostaną szczegółowo przedstawione poniżej.

II. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna w myśl ustawy o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa i udziela pomocy, gdy osoba bądź rodzina nie jest w stanie własnymi siłami przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej.

W Gminie Bielsk Podlaski w 2020 r. liczba mieszkańców wynosiła 6529 osoby. Wspieraniem systemu pomocy społecznej objęto 268 rodzin, w tym 673 osoby. Ośrodek Pomocy Społecznej łącznie wydał 1014 decyzji dotyczące przyznania pomocy. Analizując ilość osób objętych wsparciem w stosunku do liczby mieszkańców Gminy Bielsk Podlaski, można stwierdzić, że pomocą objęto 10,30% ogółu ludności gminy. Notujemy tendencję spadkową liczby osób korzystających z pomocy społecznej (w 2019r. wsparciem objętych było 12,02 % ludności).

Tabela nr 2. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2019-2020

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób w rodzinach korzystających z	Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31	Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców
2019	304	794	6601	12,02 %
2020	268	673	6529	10,30 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS

Najczęstszymi powodami rodzin korzystających z pomocy społecznej było: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Inne powody występują w pojedynczych przypadkach. W poniższej tabeli przedstawiono powody ubiegania się o pomoc z GOPS w latach 2019-2020.

Tabela nr 3. Powody korzystania z pomocy GOPS

Lp.	Powody korzystania z pomocy społecznej w latach 2019/2020	2019 liczba rodzin	2020 liczba rodzin
1.	ubóstwo	96	84
2.	bezdomność	1	1
3.	potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	72	66
4.	bezrobocie	91	84
5.	niepełnosprawność	77	64
6.	długotrwała choroba	145	121
7.	bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (rodziny niepełne i wielodzietność)	29	24
8.	alkoholizm	8	8
9.	zdarzenie losowe	1	0

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie powyższych danych można zauważyć spadek liczby rodzin korzystających z powodu ubóstwa, co najprawdopodobniej spowodowane jest otrzymywaniem przysługującego im wsparcia w postaci świadczeń rodzinnych, wychowawczych oraz programu „Dobry start”. Nie mniej jednak, pomimo tej pomocy, znaczna liczba rodzin ubiega się o pomoc, wskazując jednocześnie na inne powody przyznania pomocy zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Liczba osób korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności lub długotrwałej choroby utrzymuje się na stałym poziomie. Z powodu długotrwałej choroby najczęściej korzystają osoby starsze, posiadające niskie renty lub emerytury, a także osoby z niepełnosprawnościami, które nie posiadają uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych (są to najczęściej osoby korzystające z zasiłku stałego).

Tabela nr 4. Liczba osób bezrobotnych mieszkających na terenie gminy Bielsk Podlaski

Liczba osób bezrobotnych wg stanu na dzień	Liczba bezrobotnych ogółem	W tym kobiet	Udział bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców gminy Bielsk Podlaski
31 grudnia 2019	140	76	2,12 %
31 grudnia 2020	144	76	2,20 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku Podlaskim

Powyższe dane dotyczące liczby osób bezrobotnych wskazują, iż sytuacja nie uległa zmianie na rynku pracy.

W ramach systemu pomocy społecznej świadczona jest praca socjalna skierowana na przywrócenie zdolności do samodzielnego życia osób i rodzin. Jest to szereg działań mających na celu ułatwienie funkcjonowania poprzez wzmacnianie i zwiększanie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów. Prowadzona ona była m.in. w oparciu o kontrakt socjalny, mający na celu znalezienie najlepszego rozwiązania dla trudnych sytuacji życiowych klienta. Było to również szeroko rozumiane poradnictwo rodzinne i zawodowe, pomoc w załatwianiu spraw w innych instytucjach i organizacjach, motywowanie do podjęcia terapii np. uzależnień czy podjęcia pracy.

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń z pomocy społecznej to:

- dla osoby samotnie gospodarującej - maksymalnie 701 zł;
- dla osoby w rodzinie - maksymalnie 528 zł.

W 2020 roku wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim na zadania z zakresu pomocy społecznej obrazuje tabela nr 5.

Tabela nr 5. Struktura wydatków GOPS w 2020 roku w podziale na zadania

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zadania własne			
1.	Zasiłki stałe(dotacje)	25	136.120,68
2.	Zasiłki okresowe (dotacje)	104	300.574,80
3.	Dożywianie „Posiłek w szkole i w domu” ogółem		281.200,00
	• dotacja		221.200,00

	<ul style="list-style-type: none"> • własne ○ zasiłki celowe na zakup żywności w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” ○ zakup posiłków dla dzieci w szkołach ○ świadczenia rzeczowe 		60.000,00
		157	117.578,00
		212	93.756,00
		117	69.866,00
4.	Zasiłki celowe i specjalne celowe (własne), zakup odzieży, obuwia, opału, żywności, artykułów szkolnych, drobne remonty, leki, świadczenia medyczne itp.	108	25.156,04
5.	Schronienie (własne)	1	3.700,00
6.	Pobyt w domu pomocy społecznej (własne)	9	259.434,12
7.	Sprawienie pogrzebu (własne)	1	3.515,40
8.	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (własne)	23	237.257,59
9.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych	22	11.387,62
10.	Klub Senior+ - 2 pracowników (Kierownik i Opiekun)		12.625,91
11.	Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dotacja)	3	61.500,00

Źródło: Opracowanie własne

1. Zasiłki stałe

W ramach zadań własnych gminy Ośrodek przyznawał zasiłek stały oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kiedy dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Zasiłek stały jest świadczeniem dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. Z uwagi na sposób obliczania tego zasiłku jest on świadczeniem wyrównującym dochód osoby uprawnionej do wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego.

Ogółem w 2020 roku, z tej formy pomocy skorzystały 25 osób (w 2019 r. 23 osoby) wypłacono 248 świadczeń, na łączną kwotę – 136.120,68 zł. Środki pieniężne w całości pochodziły z dotacji celowej z budżetu państwa.

Tabela nr 6. Struktura wydatków na zasiłki stałe

Zasiłek stały	2019	2020
Kwota świadczeń	125.164 zł	136.120,68
Liczba świadczeń	220	248

Źródło: Opracowanie własne

2. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń

z innych systemów ubezpieczenia społecznego:

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- b) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem osoby lub rodziny. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 20 zł miesięcznie.

Tabela nr 7. Struktura wydatków na zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy	2019	2020
Kwota świadczeń	335.115 zł.	300.574,80 zł
Liczba świadczeń	882	758

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że liczba świadczeń i wydatki na zasiłki okresowe w 2020 roku uległy zmniejszeniu skorzystało 104 osoby. W roku 2019 z tej formy pomocy skorzystało 112 osób, czyli więcej niż w 2020 (8 osoby) w

3. Zakup posiłków oraz zasiłki na zakup żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

W 2020 roku Ośrodek realizował rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”. Pomoc w formie dożywiania udzielana była dzieciom do 7 r.ż., uczniom szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Program realizowany był zgodnie z porozumieniem zawartym z Wojewodą. Na realizację zadania ogółem wydatkowano 281.200,00 zł, z tego dotacja stanowiła 221.200,00 zł, zaś środki własne gminy 60.000,00 zł. Na posiłki przyznane decyzją wydatkowano 93.756,00 zł, natomiast na zasiłki celowe na żywność wydatkowano kwotę 117.578,00 zł. oraz na pomoc rzeczową 69.866,00 zł. Programem zostało objętych ogółem 212 dzieci i młodzieży, zaś z zasiłku celowego skorzystało 157 osób z pomocy rzeczowej 117 osób. W 2019 roku z tej formy pomocy skorzystało łącznie 243 dzieci i uczniów, 150 osób z zasiłków na żywność oraz 80 osób w postaci pomocy rzeczowej. Cały koszt programu wyniósł 281.200,00 zł.

4. Zasiłki celowe i specjalne celowe

Zasiłek celowy może być przyznany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu.

W 2020 roku Ośrodek przyznał pomoc w formie zasiłków celowych i specjalnych celowych dla 59 rodzin. Ogółem wydatkowano 25.156,04 zł sprawienie pogrzebu 3.515,40 zł. Zasiłki celowe przyznawano m.in. na zakup opału na okres zimowy, zakup leków i odzieży, zakup żywności. Zasiłki specjalne celowe przyznano osobom i rodzinom, gdzie przekroczone zostało kryterium dochodowe, a występowała szczególna okoliczność trudnej sytuacji np. ciężka choroba lub niepełnosprawność.

5. Schronienie

Gmina ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Ze środków GOPS pokrywane były koszty pobytu naszych mieszkańca w schronisku dla bezdomnych. Na ten cel w 2020 r. wydatkowano 3.700,00 zł (1 osoba bezdomna). Składają się na nią: koszty noclegu, posiłków, niezbędnej odzieży, obuwia i środków czystości.

6. Pobyt w domu pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, Ośrodek wydawał decyzje o skierowaniu do domów pomocy społecznej i odpłatności za pobyt dla osób w podeszłym wieku. Pracownicy socjalni kompletowali dokumenty niezbędne do uzyskania skierowania i umieszczenia w Domach Pomocy Społecznej, a także przeprowadzali wywiady środowiskowe na potrzeby innych Ośrodków, dotyczące pensjonariuszy domów pomocy społecznej.

W 2020 roku Gmina Bielsk Podlaski ponosiła wydatki związane z przebywaniem 9 osób w domach pomocy społecznej na terenie powiatu . Roczny koszt utrzymania pensjonariuszy w tych placówkach wyniósł – 259.434,00 zł.

Tabela nr 8. Wydatki związane z pobytem mieszkańców gminy Bielsk Podlaski w domach pomocy społecznej w latach 2019 - 2020.

Pobyt w domu pomocy społecznej*	2019	2020
Ilość mieszkańców gminy przebywających w dps	11	9
Wydatki za pobyt mieszkańców w dps	296.308	259.434

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z tabeli nr 8, liczba mieszkańców Gminy Bielsk Podlaski przebywających w domach pomocy społecznej zmniejszyła się o 2 osoby. Co roku koszt pobytu w domu pomocy społecznej za jednego mieszkańca ulega podwyższeniu (średnio co roku koszt pobytu w dps wzrastał około 300,00 zł miesięcznie).

7. Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest sprawienie pogrzebu osobom samotnym, bezdomnym. W 2020 roku Ośrodek pokrył koszty pogrzebu 1 osoby, łączny koszt wyniósł; 3.515,40 zł.

8. Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Pomoc w postaci usług opiekuńczych realizowana jest w celu udzielenia pomocy osobie wymagającej pomocy i wsparcia w środowisku lokalnym. Liczbę osób korzystających z pomocy w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych określa poniższa tabela.

Tabela nr 9. Liczba rodzin korzystających z usług opiekuńczych

Rodzaj usług	2019		2020	
	Liczba rodzin	Łączna liczba świadczeń	Liczba rodzin	Łączna liczba świadczeń
Usługi opiekuńcze	22	155.316,00	23	237.257,59
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	3	47.145 zł	3	61.500

Źródło: Opracowanie własne

Opiekunki udzielające pomocy podopiecznym, zatrudnione są w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim. W wielu przypadkach są to osoby z najbliższego otoczenia osoby chorej, którą oni sami wybrali, ponieważ już wcześniej tę osobę znali, jest ich sąsiadką i w jej obecności czują się bezpiecznie. Liczba rodzin, którym udzielano pomocy w postaci usług opiekuńczych w 2020 r. wynosi 23. Łączny koszt w 2020 roku usług opiekuńczych (zadania własne) wyniósł 237.257,59. Usługi opiekuńcze są odpłatne, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub rodziny przekracza kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są na podstawie zlecenia wydanego przez lekarza specjalistę. Usługi świadczone są przez osoby posiadające kwalifikacje określone w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, jest to zadanie zlecone koszt jednej godziny wynosi 50 zł.

9. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osoby pobierające zasiłki stałe Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty świadczenia w okresie pobierania zasiłku. Składka zdrowotna opłacana jest w sytuacji, gdy osoba nie ma możliwości posiadania ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu np. jako członek rodziny.

III. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE I WYCHOWAWCZE

1. Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych działający od maja 2004r. jest kolejnym zadaniem zleconym Ośrodkowi do realizacji. Celem systemu pomocy rodzinie wprowadzonego ustawą o świadczeniach rodzinnych jest stworzenie spójnego wsparcia rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej dzieci uczęszczające do szkoły - w tym niepełnosprawne. Podstawowym świadczeniem jest w dalszym ciągu zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Oprócz tego przyznawane jest świadczenie pielęgnacyjne, niezależny od dochodu zasiłek pielęgnacyjny. W roku sprawozdawczym wydano 264 decyzje dotyczące świadczeń rodzinnych.

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń rodzinnych to:

- na jedną osobę w rodzinie - maksymalnie 674 zł;

- na jedną osobę w rodzinie jeśli w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne - maksymalnie 764 zł

Rozszerzono pomoc dla rodzin dzięki wprowadzeniu nowego rozwiązania dla rodzin przekraczających powyższe kryteria poprzez rozliczanie zasiłków rodzinnych metodą „złotówka za złotówkę”.

Od 1 stycznia 2016 roku rodzic, który nie ma uprawnienia do zasiłku macierzyńskiego z ZUS i KRUS może ubiegać się o przyznanie świadczenia rodzicielskiego. Świadczenie to przysługuje:

1. matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia;
2. rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej;
3. osobie, która przysposobiła dziecko.

Świadczenie rodzicielskie wynosi 1000zł miesięcznie i przysługuje 52 tygodnie od dnia porodu. Jego przyznanie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego.

Tabela nr 10. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w roku 2020

L. p.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1.	Zasiłek rodzinny	3049	361.369
2	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	4	4000
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	56	20.480
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	58	11.194
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	112	12.120
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	196	19.572
7.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	745	70.775
8.	pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	42	4.746
9.	pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	499	34.431

Świadczenia opiekuńcze			
10.	Zasiłek pielęgnacyjny	1122	242.173
11.	Świadczenie pielęgnacyjne	285	514.894
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	103	63.447
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka			
13.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (z dotacji)	36	36.000
Świadczenie rodzicielskie			
15.	Świadczenie rodzicielskie	67	61.222
Zasiłek dla opiekuna			
16.	Zasiłek dla opiekuna	15	9.300
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
17.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	180	53.020
18.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	81	11.407
19.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	3	282

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa tabela określa strukturę wydatków na świadczenia rodzinne realizowane w GOPS.

2. Świadczenia wychowawcze

Od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze (500+) na pierwsze dziecko tj. jedyne lub najstarsze dziecko i kolejne dzieci w rodzinie (bez kryterium dochodowego) otrzymują rodzice i opiekunowie dzieci do 18 roku życia, matka, ojciec, opiekun dziecka, który wystąpił do sądu o jego przysposobienie albo opiekun prawny dziecka; do ukończenia przez dziecko 18. roku życia, którzy są mieszkańcami Gminy Bielsk Podlaski.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim w 2020 roku przyjął 89 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. Wyplacono łączną kwotę 5.855.839,20 zł. świadczeń wychowawczych.

Szczegółowe kwestie związane z tym zadaniem przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela nr 11. Liczba złożonych wniosków i przyznanych świadczeń wychowawczych w roku 2020

Rok	2019	2020
Liczba złożonych wniosków o przyznanie świadczenia	664	89
Liczba przyznanych świadczeń	9.387	11.580
Liczba wydanych decyzji /informacji	676	57
Kwota wypłaconych świadczeń w złotych	4.680.497,20	5.855.839,20

Źródło: opracowanie własne.

Obowiązujące od 1 lipca 2019 r. znowelizowane przepisy ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziły istotne zmiany w zakresie okresu, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego.

Obecnie trwający okres świadczeniowy 2019/2021, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego został wydłużony do 31 maja 2021 r., bez konieczności składania kolejnego wniosku o świadczenie wychowawcze w celu kontynuowania jego pobierania w 2020 r.

Zaś od 2021 r. będzie funkcjonować docelowy, roczny okres świadczeniowy trwający od 1 czerwca do 31 maja następnego roku (wówczas w celu uzyskania prawa do świadczenia wychowawczego po 31 maja 2021 r., wnioski będzie można składać od 1 lutego 2021 r. drogą elektroniczną, a od 1 kwietnia drogą tradycyjną w urzędzie lub za pośrednictwem poczty).

Powyższe oznacza, że w 2020 r. rodzice/opiekunowie nie musieli składać wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na dzieci na nowy okres, ponieważ świadczenia te – w oparciu o poprzednie wnioski składane od 1 lipca 2019 r. – zostały przyznane aż do 31 maja 2021 r. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 924).

3. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000,00 zł przyznany na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. W gminie Bielsk Podlaski w 2020 roku nie składano na wypłatę świadczenia.

4. Realizacja rządowego programu „Dobry start”

Świadczenie „Dobry start” przysługuje rodzicom, opiekunom prawnym lub opiekunom faktycznym na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymują świadczenie do ukończenia 24 roku życia. Pierwszym rokiem realizacji programu był rok 2018 i obejmował uczniów rozpoczynających rok szkolny 2018/2019.

Tabela nr 12. Liczba złożonych wniosków i przyznanych świadczeń z programu „Dobry start”

Rok	2019	2020
Liczba złożonych wniosków o przyznanie świadczenia z tego w formie elektronicznej*	689	701
Liczba przyznanych świadczeń	689	701
Kwota wypłaconych świadczeń w złotych	206.700	210.300

Źródło: Opracowanie własne

5. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia, skierowany do

rodzin, których dzieci pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej. W takich okolicznościach państwo zastępczo wypłaca osobom uprawnionym świadczenia pieniężne w wysokości zgodnej z wyrokiem sądowym, nie więcej jednak niż 500zł na dziecko.

Kwota kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczenia od 1 października 2020 wynosi 800 zł, a od października 2020 roku 900 zł. na osobę w rodzinie.

W 2020 roku liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego i wynosiła 233, a tym samym zmniejszyła się kwota wydatków na te świadczenia i wyniosła 29.050 zł.

Tabela nr 13. Struktura wydatków na fundusz alimentacyjny

Rok	2019	2020
Liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego	301	233
Kwota wypłaconych świadczeń w złotych	121.890,00	92.840,00

Źródło: Opracowanie własne

6. Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Postępowanie w sprawie funduszu alimentacyjnego nie sprowadza się do przyjęcia wniosku i wydania decyzji wierzycielowi, ale polega również na przeprowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Na skutek podjętych działań dłużnicy alimentacyjni dokonali zwrotu z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 82.200,25 zł (więcej o 5.539,08 zł w stosunku do roku 2019).

Szczegółowe działania podjęte przez Ośrodek Pomocy Społecznej wobec dłużników alimentacyjnych przedstawia tabela nr 14.

Tabela nr 14. Zestawienie działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2020

Rodzaj działania	Liczba działań
Otrzymane od organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego	10
Przeprowadzone przez organ właściwy dłużnika wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	4
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	44
Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	2
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy	2

Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązania alimentacyjnego	1
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnego	1
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § Kodeksu Karnego	2
Skierowanie do starosty wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	1
Przekazanie informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	2

Źródło: Opracowanie własne

IV. POZOSTAŁE ZADANIA

1. Karta Dużej Rodziny

Rządowy program Karty Dużej Rodziny prowadzony jest od czerwca 2014r. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej, transportowej, edukacyjnej czy rekreacyjnej. Od 1 stycznia 2019 roku uprawnienie do Karty Dużej Rodziny uzyskali wszyscy rodzice, którzy kiedykolwiek posiadali na utrzymaniu co najmniej troje dzieci - bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku. **W 2020 roku łącznie wydano 103 Karty Dużej Rodziny.**

2. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Bankiem Żywności w Suwałkach realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach którego, wydano **97 zaświadczenia kwalifikujące udzielenia pomocy**

3. Ustalania prawa do bezpłatnej opieki zdrowotnej

Ośrodek pomocy społecznej realizuje zadanie gminy polegające na ustalaniu uprawnień osób do bezpłatnej opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych. Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych określa art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i wydawane jest na okres 90 dni, a w **2020 roku wydano 4 decyzje w tej sprawie.**

4. Wspieranie rodziny

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim zadania z zakresu wspierania rodziny wykonywał w oparciu o Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Bielsk Podlaski na lata 2019-2021. Szczegółowa informacja ze wsparcia rodzin i pieczy zastępczej została przedstawiona Radzie Gminy Bielsk Podlaski w odrębnym sprawozdaniu.

5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami

- Współpraca z PCPR w zakresie wspierania rodziny oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (udział w grupach roboczych, przygotowywanie danych na potrzeby programów realizowanych przez powiat wejherowski,
- Współpraca z Policją w zakresie monitorowania miejsc pobytu osób samotnych w okresie zimowym z terenu gminy Bielsk Podlaski.

6. Podejmowanie działań likwidujących bariery społeczne, wspierające inicjatywy sprzyjające wzmocnieniu więzi społecznych i lokalnej solidarności

- Przygotowanie 117 paczek świątecznych dla osób dorosłych oraz 147 dziecięcych, które zostały wydane i rozwiezione przez pracowników socjalnych przed Świętami Bożego Narodzenia.

7. Klub Senior+

W 2020 roku uchwałą nr XVI/120/2020 Rady Gminy Bielsk Podlaski z dnia 26 marca 2020 r w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia pod nazwą Klub „Senior+” utworzono Klub „Senior+” mieszczący się wsi Łubin Rudołty. Klub Senior+ jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej której celem jest:

- Aktywizacja środowiskowa Seniorów do wspólnego i zorganizowanego spędzania czasu wolnego.
- Zawieranie nowych znajomości i utrzymywanie więzi wśród członków klubu.
- Upowszechnianie zdrowego trybu życia – ochrona i promocja zdrowia.
- Propagowanie kultury sztuki.
- Zaspakajanie potrzeb towarzyskich i kulturalnych poprzez organizowanie uroczystości, spotkań, pogadanek i spotkań otwartych.
- Wspieranie rozwoju zainteresowań członków Klubu „Senior +”.
- Organizowanie wycieczek krajoznawczych.
- Polepszenie sprawności manualnej i ruchowej osób starszych.
- Nabywanie wiedzy ogólnej na różnorodne tematy
- Nawiązywanie kontaktów z innymi Klubami Seniora i Stowarzyszeniami.
- Dowartościowanie i wzrost samooceny ludzi starszych.

Do zadań Klubu „Senior +” należy między innymi:

- Rozpoznawanie potrzeb i rozwijanie zainteresowań Seniorów.
- Organizowanie wyjazdów do kina, teatru i na basen.
- Organizowanie spotkań tematycznych.
- Organizowanie wycieczek kulturoznawczych i innych form turystyki.
- Organizowanie spotkań z artystami z różnych dziedzin kultury i sztuki, z poezją, muzyką.

- Organizowanie zajęć pomagających utrzymać lepszą formę fizyczną np.: zajęcia na świeżym powietrzu, nordic walking.
- Organizowanie spotkań okolicznościowych.
- Organizowanie zajęć rozwijających zdolności i pasje: robótki ręczne, warsztaty kulinarne oraz plastyczne.
- Organizowanie zajęć rozwijających zdolności i pasje członków Klubu „Senior +”.

V. ZATRUDNIENIE I SPRAWY KADROWE

Według stanu na grudzień 2020 r. zatrudnionych było ogółem 35 osób, w tym 3 pracowników socjalnych wykonujących zadania z zakresu pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej na 2000 mieszkańców lub 50 rodzin powinien być zatrudniony 1 pracownik socjalny. W naszej gminie 1 pracownik socjalny miał pod opieką średnio 2177 mieszkańców. Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe i wykształcenie kierunkowe. Pracownicy brali udział w szkoleniach i konferencjach, które pogłębiały umiejętności zawodowe oraz pozwoliły na rozwój osobisty. Poniższa tabela przedstawia stan zatrudnienia na dzień 31.12.2020 r.

Tabela nr 15. Struktura zatrudnienia w GOPS

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba zatrudnionych osób
1.	Kierownik GOPS	1
2.	Pracownicy socjalni:	3
	• opiekun w GOPS- umowa zlecenia	23
3.	Świadczenia rodzinne, alimentacyjnych i wychowawczego	1
4.	Asystent rodziny- umowa zlecenie	1
5.	Księgowa	1
6.	Informatyk - umowa zlecenie	1
7.	Archiwista - umowa zlecenie	1
8.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze -umowa zlecenie	3

Źródło: Opracowanie własne

VI. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BIELSK PODLASKI ZA 2020 R.

Zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 1 oraz art. 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz.218 t.j) GOPS przedkłada sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w

Rodzinie.

Na terenie Gminy Bielsk Podlaski, od wielu lat, podejmowane są działania mające na celu pomoc rodzinom dotkniętym przemocą domową. Starania te znajdują swoje odzwierciedlenie m.in. w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Bielsk Podlaski z dnia 15 kwietnia 2019 r. monitoruje działania podejmowane na terenie Gminy Bielsk Podlaski przez poszczególne organizacje i instytucje oraz w ramach swoich kompetencji podejmuje działania zmierzające do realizacji założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzoru formularzy „Niebieskie Karty” (NK) ustala cztery formularze NK- A, B, C, D. Do realizacji tej procedury zobligowani są przedstawiciele fundacji, policji, ośrodków pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i duchowni. Wszczęcie procedury NK następuje poprzez wypełnienie formularza A przez przedstawiciela w/w podmiotów. W ciągu 7 dni formularz A zostaje przekazany do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który ma trzy dni na przekazanie go członkom Zespołu lub grupie roboczej. Grupy robocze zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach poszczególnych rodzin według procedury Niebieskiej Karty.

Zespół Interdyscyplinarny w 2020 r. spotkał się czterokrotnie, natomiast 34 spotkań odbyły grupy robocze. Do przewodniczącego ZI wpłynęło 40 NK – A założonych przez Komendę Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie. W 2020 roku łącznie procedura obejmowała 44 kart NK-A z czego 4NK otwarto w 2019 r. Procedurę NK zakończono w 27 przypadkach w związku z ustaniem występowania znamion stosowania dalszej przemocy.

Realizacja poszczególnych celów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Bielsk Podlaski przedstawia się następująco.

Cel strategiczny:

I. Podnoszenie świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy Bielsk Podlaski wobec przemocy w rodzinie:

Zadania/działania:

1. Umieszczono na stronie internetowej Urzędu Gminy informację promującą idee Programu (kampania promocyjna) oraz informacje nt. zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Prowadzono działania profilaktyczne i edukację dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem.

W ramach zajęć w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Łubinie Kościelnym prowadzona jest

współpraca z Komendą Policji w Bielsku Podlaskim.

Działania profilaktyczne prowadzone w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Łubinie Kościelnym w 2020 r.:

1. Bezpieczna droga do szkoły – spotkanie z policją dla klas I-III;
2. Bezpieczny Internet – spotkanie z policjantami;
3. Program Dziecięca Szkoła Bezpieczeństwa – klasa III – program realizowany we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim, uczniowie otrzymali kamizelki, indeksy, w nagrodę mieli również wyjazd na ognisko;
4. program zdrowia psychicznego „Przyjaciele Zippiego” – klasa I;
5. Akademia Bezpiecznego Puchatka – klasa I;
6. konkurs dla klasy VIII „Śniadanie daje moc” – tylko etap I, bo potem zaczęło się nauczanie zdalne;
7. spotkanie z policją nt. bezpieczeństwa w czasie ferii zimowych.

Natomiast w ramach zajęć w Szkole Podstawowej w Augustowie w ramach działań profilaktycznych realizowano następujące tematy:

1. „Bezpieczna droga do szkoły” - program realizowany we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim dla klas I-III Szkoły Podstawowej.
2. „Bezpieczne ferie” - program realizowany we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim dla klas I-III Szkoły Podstawowej.
3. Zajęcia grupowe z zakresu profilaktyki logopedycznej dla uczniów i rodziców przedszkola i klas I-III Szkoły Podstawowej.
4. Prelekcja dla rodziców „*E-papierosy, co każdy rodzic wiedzieć powinien*”
5. Szkolenie rady pedagogicznej w ramach programu profilaktycznego „*Mam wybór...wybieram rozsądek*”.
6. Udział w programie „*Trzymaj formę*” - klasy IV-V
7. Udostępnianie rodzicom materiałów psychoedukacyjnych w trakcie edukacji zdalnej „*Jak radzić sobie ze stresem?*”, „*Zasady zdrowego żywienia*”, „*Bezpieczeństwo dzieci w sieci*”, „*Zasady bezpieczeństwa w związku z pandemią koronawirusa*”, „*Bezpieczne wakacje*”
8. Udostępnianie uczniom materiałów psychoedukacyjnych w trakcie edukacji zdalnej „*Jak radzić sobie ze stresem*”, „*Bezpieczeństwo w sieci*”, „*31 Maja Światowy Dzień Bez Papierosa*”, „*Trzymaj formę podczas kwarantanny*” „*Międzynarodowy Dzień Życzliwości*”, „*Międzynarodowy Dzień Tolerancji*”, „*Międzynarodowy Dzień Bez Przemocy*”, „*Bezpieczne wakacje*”

9. Realizacja zagadnień związanych z substancjami psychoaktywnymi i agresją na godzinach wychowawczych zgodnie z założeniami szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.
10. Przeprowadzanie badań ankietowych wśród uczniów dotyczących używek w klasach siódmych.
11. Realizacja programu „*Dzieci uczą rodziców*” w klasach I-III, w tym treści związane z bezpieczeństwem, agresją i przemocą w sieci.

Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Zadania/działania:

1. Monitorowanie przez pracowników socjalnych zjawisk występowania przemocy w rodzinie, w razie konieczności udzielano pomocy finansowej.
2. Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w oparciu o procedurę „Niebieskie karty”.
3. Informowanie o możliwości umieszczenia osób doznających przemocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Białymstoku.
4. Skuteczne funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Bielsk Podlaski oraz grup roboczych.

II. Oddziaływanie na osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie.

Zadania/działania:

1. Monitorowanie ofiar zamieszkałych na terenie gminy przez dzielnicowego, interwencje policji w rodzinach, w których wszczęto procedurę „NK”.
2. Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno – edukacyjnych organizowanych przez PCPR w Bielsku Podlaskim (mityngi AA).

III. Podnoszenie kwalifikacji kadr i doskonalenie współpracy międzyinstytucjonalnej.

1. Udział pracowników pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy w rodzinie w szkoleniach i konferencjach.

Reasumując:

Na terenie Gminy Bielsk Podlaski funkcjonują instytucje zapewniające wszechstronną pomoc rodzinom dotkniętym przemocą domową. Od lat wszystkie instytucje starają się maksymalnie pomóc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych, w tym również dotyczących dzieci. Wysłano do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Bielsku Podlaskim 17 wniosków o poddanie leczeniu przeciwalkoholowemu i określenie zakładu leczniczego. Jak wynika z informacji pracowników socjalnych w **roku 2020 r jednaścioro dzieci przebywało w 4 rodzinach zastępczych spokrewnionych**. Środki finansowe na realizację zadań związanych z

przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie pochodzą z zasobów własnych poszczególnych instytucji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz środków własnych gminy.

VII. WNIOSKI I POTRZEBY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

W wyniku analizy powyższych danych można wnioskować, że w gminie Bielsk Podlaski realizowanych jest wiele działań, które skierowane były do mieszkańców w celu zaspakajania ich potrzeb, a w szczególności niwelowania nierówności społecznych. Ważnym elementem było i jest przeciwdziałanie występowaniu negatywnych zjawisk np. występowania przemocy, uzależnień, problemów opiekuńczo wychowawczych rodzin z dziećmi, zgodnie z zasadą „lepiej zapobiegać niż leczyć”. Istotne znaczenie ma też wspieranie osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób starszych i samotnych. Realizacja zadań w tych obszarach na pewno jest konieczna i wymaga kontynuowania.

Jednak z powodu obecnej sytuacji występowania stanu epidemii oraz wprowadzonych wyjątkowych ograniczeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej problemy mieszkańców gminy mogą być zupełnie odmienne. Nie znaczy to, że znikną obecne trudności, ale na pierwszy plan wyłonią się problemy związane z przewidywanym kryzysem, czyli wzrost bezrobocia i ubóstwa. Obecnie nie można jednoznacznie wskazać jakie będą skutki pandemii, ale w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości poniżej przedstawiono potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. stałe monitorowanie bieżącej sytuacji epidemicznej i podejmowanie działań zmierzających do udzielania doraźnej pomocy mieszkańcom w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych;
2. prowadzenie diagnozy sytuacji życiowej mieszkańców, a w przypadku rozeznania potrzeb gminy w czasie epidemii lub po jej zakończeniu tworzenie programów osłonowych;
3. kontynuowanie realizacji wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb umożliwiających życie odpowiadających godności człowieka;
4. kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami - głównie ośrodkiem pomocy społecznej, a służbą zdrowia, oświatą, prokuraturą, sądem, kuratelą, policją organizacjami pozarządowymi oraz gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych;
5. rozwój współpracy o charakterze ponadlokalnym, szukanie skutecznych, innowacyjnych rozwiązań;
6. utrzymanie na tym samym poziomie standardów związanych z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń w GOPS poprzez zwiększanie kompetencji służb i reagowanie na bieżące

potrzeby związane z funkcjonowaniem Ośrodka.

7. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej (w tym dot. wypalania zawodowego i superrewizji oraz uzyskanie specjalizacji II stopnia przez pracowników socjalnych);
8. prace interdyscyplinarne (wspólne prace dotyczące różnych jednostek);
9. zabezpieczenie środków finansowych na asystenta rodziny.

Opracowała:

Barbara Car

Kierownik GOPS Bielsk Podlaski